

rådet for socialt udsatte odense

Billedet er fra 2017-udgaven af de åbne fynske mesterskaber i gadefodbold for udsatte

Årsrapport 2017

Indhold

Forord	1
Rådets sammensætning	3
Rådets arbejde	3
Årets gang i rådet	4
Høringssvar	5
Fortællinger fra året der gik.....	15
Brugernes BaZar 2016	15
Assisteret stofindtag	16
225-timersreglen - kontanthjælpsloft - integrationsydelse.....	17
Samarbejde med mangfoldighedsrådet om unge hjemløse	19
Folkemødet på Bornholm 2017.....	20
Møde med Beskæftigelses- og Socialudvalget 2016.....	21
Spørgsmål til Beskæftigelses- og Socialudvalget 2017	24

Forord

I det sidste år er der kommet endnu flere Udsatteråd i Danmark, og det hilser vi velkommen, selvom det også er tegn på, at der virkelig er brug for, at der i kommunalt regi er et ganske særligt fokus på gruppen af udsatte borgere. I den ideelle verden ville der ikke være dette behov – men i virkelighedens verden er der ingen tvivl om, at Udsatterådene rundt omkring i landet arbejder hårdt for at gøre opmærksom på at få indflydelse, hvor det er muligt.

Alle medlemmer i rådene er frivillige, engagerede personer med direkte kontakter til målgruppen, men udsatterådene er meget forskelligt sammensat. Skal rådene fungere optimalt, er der efter min opfattelse tre grundvilkår, der skal være til stede for, at brugersynspunkter og brugeroplevelser bliver bragt i spil, når der træffes politiske beslutninger på området. For det første at rådet har tætte kontakter til brugergruppen, for det andet at kommissoriet for rådernes arbejde er klart formuleret, og endelig for det tredje at der etableres et godt og systematisk samarbejde med forvaltningen. Udsatterådet i Odense er det ældste udsatteråd i Danmark – og på den baggrund er der gennem årene opbygget gode arbejdsmetoder både internt i Rådet og i samarbejdet med forvaltningen.

Med hensyn til kommissoriet for Rådets arbejde vil klarheden altid kunne diskuteres. Udsatterådet i Odense har længe ønsket en kontrakt i forhold til hvornår – og i hvilke sager vi skal inddrages/høres – og ikke mindst hvornår i processen vi får mulighed for at bidrage med viden og erfaringer fra brugerne. I mangel af en sådan kontrakt er det aftalt, at de medarbejdere i forvaltningen, som udfører indstilling til koncernledelsen, ved hver enkel indstilling om beslutning skal overveje hvorvidt kommunens råd skal inddrages. Det er ikke med den metode gennemskueligt – hvornår – og hvornår ikke, vi bliver hørt/inddraget som råd. I de tilfælde vi inddrages i en specifik høringsproces, er vi imidlertid meget tilfredse med, at der nu udformes kvitteringsbreve, hvor der bliver givet begrundede svar i forhold til om vores synspunkter får indflydelse på de endelige beslutninger. Det er gode arbejdsoplysninger for Udsatterådet.

I 2017 blev Odense Kommunes Udsattepolitik revideret. Nøgleordene i politikken er inklusion og rummelighed. Foran står arbejdet med at gøre de flotte ord til strategi og handling, som kan mærkes positivt for den enkelte hjemløse, den psykisk sårbare, misbrugeren, det enkelte udsatte barn.

Politikkerne har nu udstukket retning og rammer, men arbejdet med at konkretisere – udarbejde strategier og handlinger på de meget forskellige områder ligger primært i forvaltningsregi.

Udsatterådet håber at blive inddraget – også i denne meget afgørende del af implementeringsprocessen.

Kommunalvalget står for døren – og vi kunne ønske, at udsatteområdet fik et meget større fokus, end det har været i tidligere kommunalvalg. Hvis det står højt på dagsordenen, kunne det også ansprende de mennesker, som må leve med de politiske beslutninger, til at bruge deres stemme i valget – både i debatterne, men også ved stemmeurnen. For at få de mest udsatte til at prioritere valget – skal det give mening – dvs. man skal vide noget om, hvad den enkelte politiker tænker i forhold til

udsatteområdets forskellige problematikker og løsninger, og så skal det være let tilgængeligt at afgive sin stemme. Det sidste kunne løses ved, at det var muligt at afgive sin stemme på værestederne.

Vi ønsker et godt valg både for dem, der stiller op – og dem der skal stemme.

Alice Rasmussen

Formand for Rådet for Socialt Udsatte i Odense Kommune

Rådets sammensætning

Rådet er bredt sammensat af repræsentanter fra lokale organisationer, erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner, brugerorganisationer og personligt udpegede med særlig indsigt i socialt udsatte levevilkår. Den brede sammensætning skal sikre, at der er så mange vinkler på dét at være socialt udsat som muligt.

Rådets medlemmer pr. 1. august 2017

1. Alice Rasmussen, formand
2. Peder Thyssen, Gadepræst, næstformand
3. Marianne Kragmann, KFUM's Sociale Arbejde, Café Paraplyen
4. Tove Nygaard, Red Barnet
5. Kaj Skjølstrup, Kirkens Korshær Odense
6. Dicte Dahl, Community Center Vollsmose
7. Mette Guul, KFUK, Reden Odense
8. Stig Sonne, SAND
9. Birgit Boding, Værestedet Stoppestedet
10. Kim Balsløv, Psykiatrisk Afdeling OUH
11. Lenna Vogn Petersen, University College Lillebælt
12. Jan Johnny Sørensen, Fyns Politi
13. Eva Egebjerg Pasgaard, Brandts Passage

Rådet sekretariatsbetjenes af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen ved Martin Holm Strømkjær.

Rådets arbejde

Rådet for Socialt Udsatte skal være talerør for de socialt udsatte og sørge for, at de høres i den kommunale virkelighed og de mange beslutningsprocesser. Udsatterådet interesserer sig for alle områder vedrørende udsatte, enten aktuelle forhold eller ved løbende at følge udviklingen på udvalgte områder.

Der er enighed på tværs af udsatterådet, Rådmanden i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og selve forvaltningen om, at de største effekter af Udsatterådet opnås ved at rådet aktivt selv kan tage sager op, samt at rådet generelt involveres så tidligt som muligt i beslutningsprocesser, fremfor "blot" at afgive høringsvar til sidst i en proces. Odense Kommune nedsatte i sommeren 2007 det første lokale råd for socialt udsatte i Danmark. Efter hvert kommunalvalg sammensættes et nyt råd, som sidder i en 4-årig periode. Det nuværende råd blev nedsat af Rådmanden for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i foråret 2014.

Årets gang i rådet

Årsrapporten samler op udsatterådets aktiviteter august 2016 – juli 2017. Denne kadence betyder, at årsrapporten altid ligger klar til den årlige Brugernes Bazar.

Ordinære møder i rådet

På møderne deltager rådsmedlemmer, rådets sekretær og koncernlederen fra Jobrehabiliteringsområdet i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. På møderne drøftes borgerhenvendelser, aktuelle sager fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, aktuelle temaer, problemstillinger, ideer mv. ift. socialt udsatte.

Der har været afholdt ordinære møder

- 25. august 2016
- 24. november 2016
- 23. februar 2017
- 31. maj 2017

Høringer

Udsatterådet har givet høringssvar på følgende:

- Kvalitetsstandard for sociale stofmisbrugsbehandling.
- Kvalitetsstandard for Krisecenter Odense.
- Odense Kommunes politik for socialt udsatte borgere.

Læs mere om høringssvarene og betydningen på side 5-14.

Årligt møde med Beskæftigelses- og Socialudvalget

Udsatterådet mødtes med politikkerne fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen d. 16. august 2016. Mødets indhold og resultaterne af mødet, kan du læse mere om på side 21.

Øvrige aktiviteter (udvalgte)

- Månedlige møder med ledelsesrepræsentant fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.
- Deltagelse med egen stand på Brugernes BaZar 2016.
- Samarbejde med mangfoldighedsrådet om unge hjemløse med anden etnisk baggrund.
- Afslutning af værestedsprojektet.
- Involvering i udviklingen af Odense Kommunes uddannelsespolitikken.
- Involvering i arbejdet i at udvikle en strategi for mødet med borgeren i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen
- Løbende involvering i arbejdet med at revidere udsattepolitikken i Odense Kommune.
- Deltagelse i folkemødet 2017

Hørings svar

1. Hørings svar om kvalitetsstandard for sociale stofmisbrugsbehandling.

For to år siden afgav Rådet for Socialt Udsatte et hørings svar vedr. Kvalitetsstandarden. Efterfølgende blev enkelte af Rådets anbefalinger indarbejdet i kvalitetsstandarden, hvilket vi selvfølgelig kun kan være tilfredse med.

Den foreliggende kvalitetsstandard betragter vi som væsentlig forbedret på flere af de punkter, som vi anbefalede. Sproget og opbygningen er gjort mere tilgængelig for målgruppen. Endvidere er det godt, at der er indsat et afsnit om misbrugere med andre problematikker, herunder et afsnit om behandling af borgere med både stofmisbrug og psykiske lidelser.

Nedenfor er rådets høringsbemærkninger fra 2017 til kvalitetsstandarden og Beskæftigelses- og Socialforvaltningens svar og reaktion.

Evaluering af tilbud

Udsatterådets høringsbemærkninger	Beskæftigelses- og Socialforvaltningens svar	Status
Evaluering af tilbud		
<p>... Som råd vil vi dog gerne have mulighed for følge tilbuddenes kvalitet med udgangspunkt i brugernes vurderinger – og dette vil ikke være muligt medmindre der for alle tilbud foretages generelle registreringer af brugernes vurderinger af behandlingstilbuddene.</p> <p>Vi savner tillige, at der - som i den tidligere standard - er sat mål for brugernes tilfredshed af behandlingstilbuddene. Vi kan kun anbefale, at man genindsætter det nationale råds anbefalinger: "at 75 % af gruppen af socialt udsatte med et stofmisbrug skal opleve, at de får et reelt tilbud om individuelt og helhedsorienteret medicinsk og psykosocial behandlingsindsats med fokus på øget livskvalitet og personlig/social mestring".</p>	<p>Det må være målet, at alle borgere er tilfredse med tilbuddene – ikke blot 75 pct.</p> <p>Det vil kræve en anderledes brugerundersøgelse med skalering af tilfredsheden.</p> <p>BIKVA'en er langt mere handlingsorienteret, og sikrer at både medarbejdere og ledere forholder sig til borgernes ændringsønsker.</p>	<p>Høringsbemærkningen har ikke givet anledning til ændringer i Kvalitetsstandarden.</p>

Sagsbehandling

Udsatterådets høringsbemærkninger	Beskæftigelses- og Socialforvaltningens svar	Status
Sagsbehandling		
<p>Vi kan være bekymret for den ændrede sagsbehandling, i det behandlingsplan og handlingsplan nu skal foregå to forskellige steder, hvor det tidligere alene var på behandlingscentret. Planerne er tæt forbundne og vil kræve et meget tæt samarbejde mellem sagsbehandlerne.</p>	<p>Det er ikke noget nyt, at der skal udarbejdes en behandlingsplan og tilbydes en § 141-plan, der koordinerer og samler alle mål vedr. behandling, beskæftigelse, social støtte, økonomi mv. i én plan.</p> <p>Planen udarbejdes på Behandlingscenter Odense, så borgeren skal ikke flyttes sig. Det er således medarbejderen, der mødes med borger i Behandlingscentret og søger for at bære planen videre.</p>	<p>Høringsbemærkningen har givet anledning til sproglige præciseringer omkring udarbejdelse af borgerens behandlingsplan.</p>

Åbningstider

Udsatterådets høringsbemærkninger	Beskæftigelses- og Socialforvaltningens svar	Status
Åbningstider		
<p>Vi vil endelig gerne fremsætte vores forslag fra tidligere - at åbningstiderne udvides til også at omfatte aftenerne, alternativt at overveje et samarbejde med byens døgninstitutioner, så der på alle tider af døgnet kan gives vejledning om mulighederne for behandling. De små vinduer af motivation kan hurtigt lukkes, såfremt man ikke kan få vejledningen her og nu.</p>	<p>BSF skal være bedre til at "klæde andre på" til at vejlede. Skoler, klubber, væresteder, varmestuer mv. vil ofte være det sted, hvor borgeren tager den første snak om behandling, eller hvor fagpersonale kan motivere til behandling.</p> <p>Et muligt tiltag i denne sammenhæng kunne være at reklamere mere for Netstof og andre net tjenester på bl.a. Behandlingscenter Odenses hjemmeside.</p>	<p>Høringsbemærkningen har ikke givet anledning til ændringer i Kvalitetsstandarden.</p>

2. Høringsvar om kvalitetsstandarder for Krisestandarder Odense

Rådet forholdt sig første gang til kvalitetsstandarden i 2014. Et af Udsatterådets kritikpunkter handlede om målgruppen for Krisecentret, idet vi kritiserede, at der ikke var et tilbud til alle kvinder, da der manglede tilbud til kvinder med et misbrug. Udsatterådet formulerede sig sådan om problematikken:

Vedr. Målgruppen

Det fremgår, at Krisecentret ikke modtager aktive misbrugere. Rådet anerkender at et krisecenter, hvor formålet er at kvinderne, der bor på centret, kan få fred og ro til at tænke egen situation igennem, ikke er foreneligt med en gruppe med et aktivt misbrug. Det bør imidlertid fremgå af standarden, hvilke tilbud en kvindelig misbruger kan forvente i en situation, hvor pgl har været udsat for vold eller trusler om vold i relation til familien eller samlivsforhold. Serviceloven skelner ikke mellem kvinder med eller uden misbrug.

Rådet forholder sig ikke for nærværende til, hvad et eventuelt tilbud er eller kan være, men blot at det af standarden må fremgå, hvad disse kvinder kan forvente. Der skelnes i lovgivningen ikke mellem kvinder med og uden misbrug, blot at der skal være tilbud for kvinder der har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise.

Ifølge Serviceloven at det udelukkende kommunens pligt at sørge for tilbud til kvinder, men det er rådet bekendt, at der i andre kommuner er særlige tilbud til mænd i krise. Det er ikke Rådet bekendt, hvorvidt dette har været drøftet i Odense kommune. Hvis det ikke er tilfældet vil vi gerne anbefale at muligheden overvejes.

Desværre gav høringsvaret på det tidspunkt ikke anledning til, at der blev taget initiativ til at rette forholdet, så Udsatterådet gentog sine bemærkninger om målgruppen, da vi blev hørt i forbindelse med en revurdering af kvalitetsstandarden primo 2017.

Vedr. Målgruppen

Rådet for Socialt Udsatte savner fortsat en tydeliggørelse af, eller en henvisning til, hvor man kan søge hen, såfremt man er en kvinde med et misbrug eller en mand, der har været udsat for vold i hjemmet.

Det nationale Råd for Socialt Udsatte udgav i januar 2017 en undersøgelse af ”Kvinder i social udsathed”.

Anbefalingerne fra denne undersøgelse rettes blandet andet mod, at der bør have skærpet opmærksomhed på problemet med vold og overgreb mod udsatte kvinder. Det nationale råd foreslår, at der etableres et tilstrækkeligt antal differentieret tilbud til socialt udsatte kvinder, der er udsat for vold og seksuelle krænkelser, og at eksisterende tilbud, herunder kvindekrisecentre, også inkluderer socialt udsatte kvinder, der f.eks. er i misbrug.

Med udgangspunkt i overnævnte har Reden Odense, KFUK's Sociale Arbejde og Odense kommune indgået et samarbejde og udfærdiget en hensigtserklæring med sigte på, at Reden Odense, KFUK's Sociale Arbejde påbegynder processen med etablering af et krisecenter for misbrugende kvinder.

Odense Kommune støtter nu behovet for at etablere et krisecenter for voldsudsatte og misbrugende kvinder og er positivt indstillet overfor, at krisecenteret geografisk placeres i Odense Kommune.

Odense Kommune ønsker at samarbejde omkring kommunens egne borgere, der er en del af målgruppen, og vil gerne som en del af dette orientere både relevante forvaltninger og borgere om tilbuddet.

Odense Kommune er positivt indstillet overfor et samarbejde mellem et nyt krisecenter og lokalt behandlingscenter i Odense Kommune. Det er ikke hensigten, at krisecentret skal være et misbrugsbehandlingssted, men det skal kunne agere rettidigt og kompetent i forhold til kvindernes misbrug. Erfaringerne fra Redernes arbejde er, at når misbrugende kvinder skal på krisecenter, kan der etableres mere hensigtsmæssige arbejdsgange for at sikre en effektiv og velfungerende misbrugsbehandling.

Erfaring videreføres fra det nu afsluttede Exit-Prostitutionsprojekt (PRO Odense), hvor netop et tæt samarbejde mellem Redernes evne til relations arbejde samt kendskab til kvindernes multiple problemstillinger og kommunens myndighedskompetencer gav gode resultater for deltagerne i projektet.

Udsatterådet støtter meget op omkring initiativet - et initiativ – og en støtte fra Odense kommune som længe har været et efterlyst.

Kvitteringsbrev

Udsatterådet har modtaget kvitteringsbrev fra Forvaltningen med følgende kommentarer:

Først og fremmest takker Odense Kommune for Rådet for Socialt Udsattes høringsvar til Kvalitetsstandard for Krisecenter Odense.

I relation til processen omkring kvalitetsstandardens tilblivelse, har rådets høringsvar tilbage fra den sidste kvalitetsstandard i 2015 haft den effekt, at der i processen omkring denne kvalitetsstandard er blevet fokuseret på inddragelsen af såvel medarbejderne som brugerne på Krisecenter Odense. Der har således konkret været afholdt møde mellem personalet på Krisecenter Odense og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Herudover har kvalitetsstandarden været sendt i høring hos brugerne på centret, som på et beboermøde har haft mulighed for at diskutere og kommentere på kvalitetsstandard, inden den blev godkendt.

I relation til selve standarden, er der ligeledes på baggrund af rådets høringsvar fra seneste kvalitetsstandard tilbage i 2015 blevet fokuseret på, at målrette kvalitetsstandard i forhold til målgruppen. Med andre ord er standarden blevet skrevet med henblik på at give målgruppen – de voldsramte kvinder – den bedst mulige og let tilgængelige information, omkring de tilbud Krisecenter Odense har. Herudover er det blevet præciseret, hvor kvinder som ikke tilhører målgruppen, herunder aktive misbrugere, kan søge hjælp, nærmere konkret St. Dannesbo.

Med hensyn til en præcisering af, hvor man som voldsramt mand kan søge hjælp, er dette blevet vurderet ikke at være relevant, i en kvalitetsstandard som er målrettet et kvinde-krisecenter. Personalet vil dog altid være opmærksomme på at henvise en voldsramt mand til Mandecentret. I forhold til rådets bemærkninger omkring vægten mellem krisecentrets fokus på det arbejdsmarkedsrelaterede og den sociale og socialpædagogiske indsats i afsnittet "Overordnede principper, værdier og hensigt med indsats", er det blevet vurderet, at fastholde denne tekst. Denne vurdering baserer sig på, at afsnittet skal afspejle det langsigtede perspektiv med indsatsen på krisecentret, i form af en bedre tilværelse for kvinderne uden vold, men med stabil tilknytning til arbejdsmarkedet.

Kvalitetsstandarden blev godkendt i henholdsvis Beskæftigelses- og Socialudvalget samt Børn- og Ungeudvalget den 24. januar 2017, mens Odense Byråd den 22. februar ligeledes godkendte kvalitetsstandard.

3. Hørings svar om ”Udsattepolitikken – En by med plads til alle”

Odense kommune vedtog i foråret 2017 en revision af udsattepolitikken. Forud for vedtagelsen i Beskæftigelses- og Socialudvalget (B&S-Udvalget) var der tilrettelagt en proces med inddragelse (interviews og workshops) og en formel høring. Udsatterådet føler sig i den forbindelse både inddraget og hørt – om end ikke alle ønsker til politikken blev opfyldt.

I den vedtagne politik opfatter vi, at fundamentet er inklusion og rummelighed. Som bærende begreber skal de gennemsyre implementeringen af politikken. Og det er det arbejde, der nu skal igangsættes – som det er formuleret i B&S-Udvalgets formulering:

”Formålet med politikken begrænser sig dog til at sætte rammerne og retningen for arbejdet på udsatteområdet. Politikens konkrete udmøntning vil derfor ske i de efterfølgende strategier og handleplaner.”

Udsatterådet stiller sig selvfølgelig til rådighed også i denne efterfølgende proces, og har i den forbindelse fået tilsagn om, at der som en naturlig del af udformningen af strategi og handleplan skal formuleres konkrete mål og registreringer på målopfyldelsen, herunder udviklingen af statistik på udsatteområdet. Udsattepolitikken er rådets vigtigste arbejdsredskab, og det er derfor nødvendigt, at vi gennem oplysninger fra forvaltningen har mulighed for at følge med i den faktuelle udvikling i Odense Kommune – og ikke kun basere vores viden på landsdækkende statistikker.

Vi har valgt at medtage Udsatterådets hørings svar i sin fulde længde, fordi det giver et godt indtryk af de generelle ønsker og holdninger Udsatterådet repræsenterer. B&S-Udvalgets beslutning bringes ligeledes i sin fulde længde.

Udsatterådets hørings svar

Høring vedr. ”Udkast – en plads til alle, Odense Kommunes politik for socialt udsatte borgere”

Udsattepolitikken er et af Udsatterådets vigtigste arbejdsredskaber - og vi har været glade for at blive involveret i forarbejdet til revisionen.

Positive tendenser i politikken

Det foreliggende udkast til en politik på udsatteområdet formulerer direkte og indirekte Odense Kommunes vision. Her ser vi med tilfredshed, at der overalt i politikken er taget udgangspunkt i, at der skal være plads til alle; at det skal være muligt for den enkelte borger at blive inkluderet i alle livets facetter, uanset baggrund og livssituation; og at vi som samfund, kommune eller blot som medborgere har ansvar og mulighed for at støtte de svageste til at opnå at føle sig set, hørt og ligeværdig, og mestre eget liv på egne betingelser.

Den koordinerede og inkluderende indsats

Den borger, der møder kommunen for at få hjælp til at klare komplekse livsudfordringer, støder ofte på barrierer. Barriererne skyldes at kommunen er organiseret i forskellige afdelinger, der hver tager sig af enkelte problemstillinger. Her kan tiltagene i form af én koordinerende sagsbehandler få stor betydning. Dels for den måde borgeren føler sig set og hørt på og dels giver det tiltænkte tværfaglige samarbejde et godt fundament for handle adequat og målrettet. Udsatterådet ser frem til at se effekten af denne organiseringsform og håber, at rammerne for det koordinerede sagsarbejde vil give den enkelte sagsbehandler tiden til, som det er formuleret i politikken: ”At opbygge en god relation og tæt kontakt mellem borger og sagsbehandler, som er altafgørende for et tillidsfuldt og effektivt samarbejde”. Her er tiden til at opbygge relationen en afgørende faktor.

Formuleringerne og intentionerne vedr. inddragelse, og betydningen af den enkelte egenverdi og indflydelse på et sagsforløb, hilses tillige velkommen.

Alternative arbejdspladser

På beskæftigelsesområdet er det positivt, at man som kommune anerkender, at der er behov for arbejdspladser, der kan supplere dels det ordinære arbejdsmarked, der uanset rummelighed ikke altid kan indpasse medarbejdere med særligt behov, og dels de forskellige allerede eksisterende støtteordninger. Der har længe været brug for flere socialøkonomiske virksomheder som et alternativ. Det er positivt, at det nu bliver en del af Odense Kommunes politik på beskæftigelsesområdet, når det handler om udsatte borgere.

Det forebyggende aspekt

Et andet gennemgående og betydningsfuldt træk i udsattepolitikken er vægtningen af det forebyggende aspekt. Alle undersøgelser og analyser viser at forebyggelse betaler sig, om end dette måske først sker på sigt. Derfor kan det kun gå for langsomt med at udbrede det til så mange felter som overhovedet muligt.

Politikkens temaer

Vi er enige i de valgte temaer, som er aktuelle og meget relevante. Specielt er vi glade for, at der sættes ekstra fokus på unge og udsathed. Alt, alt for mange unge "tabes" helt unødvendigt. Med en relevant indsats kan man i rigtig mange tilfælde undgå, at den unge kommer til at leve et helt liv som udsat. Dermed er meget vundet både på det personlige, men også det samfundsmæssige plan. Seriøst og professionelt samarbejde mellem region, kommune og frivillige tiltag vil styrke det forebyggende element væsentligt.

Input til justeringer af politikken

Udover ovenstående positive bemærkninger til Udsattepolitikken vil Udsatterådet tillade sig at påpege opmærksomhedspunkter i det foreliggende udkast, med håbet om at de vil indgå i overvejelserne inden den endelige udformning af politikken.

Mål, handlinger og evalueringer af politikken

Det foreliggende udkast er en revidering af udsattepolitikken fra 2012, som strukturmæssigt var bygget op i en klar tredeling med visionen øverst, fire aktuelle temaer, og endelig en del benævnt som: Mål, handlinger og evaluering/målinger. Nuværende udkast fastholder de første 2 dele, vision og temaer, men når ikke i mål med at konkretisere den sidste del. Denne sidste del er meget afgørende for, hvordan vi som råd har mulighed for at "virkelighedstjekke" om politikken følges og muligheden for at indgå i en dialog med kommunen om hvordan den udmøntede politik opleves af brugeren.

Det er svært at evaluere uden klare mål. Der er i starten af udsattepolitikken formuleret en række mål, hvor ordvalget om, at der skal være en større andel, for eksempel en større andel af unge, der skal have lagt en plan. Senere i politikken gives udtryk for at alle udsatte unge skal have lagt en plan. Ordet "større" giver ingen mulighed for at vide i forhold til hvad - og hvad er målet? Det må alt andet lige være ambitionen, at der i stedet for en større andel skrives "alle" - og at bestræbelseren går på "så mange som overhovedet muligt".

Vi vil gerne endnu engang foreslå, at der i Odense kommune udfærdiges et "udsattebarometer", der løbende følger med i status og udviklingen på udsatteområdet, meget gerne suppleret med brugerundersøgelser, som for eksempel ældretilfredshedsundersøgelser. Vi ved det er kompliceret, men vi indgår gerne i samarbejde om udfærdigelsen, gerne med hjælp fra relevante uddannelsesinstitutioner. I den forbindelse vil vi gerne anerkende at Odense Kommune allerede nu opgør fattigdommen i kommunen.

Civilsamfundets rolle

Civilsamfundet tillægges stor betydning, som en afgørende medspiller i forhold til udsatteområdet. Det er vi helt enige i, men formuleringen på side 10: Civilsamfundet har et stort ansvar - så vi gerne reformuleret til: Civilsamfundet påtager sig et stort ansvar. Frivillige kan ikke pålægges et særligt ansvar i forhold til udsatte borgere, men man kan indgå i et samarbejde med kommunen, som dermed kan støtte den frivillige indsats.

Risikofaktorer

Med hensyn til de opremsede eksempler på risikofaktorer savner vi, at man tager "lav IQ" med på listen, eller at man gør det klarere, hvor denne problematik hører under. Det er desværre vores oplevelse, at problemet ofte overses, og derfor ikke håndteres. For den enkelte kan det have store konsekvenser - og er ofte grunden til at man klarer sig dårligt i mange sammenhænge, eksempelvis i uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet.

Sproglige skønhedspletter - med stor betydning

Udsattepolitikens første sætning: Odense skal være en by for alle - også for udsatte borgere, ville efter vores opfattelse styrkes ved at der sattes punktum efter alle. Når udsattepolitikken på alle områder ønsker inklusion, burde det gælde denne første sætning.

Ligeledes er ordet skal brugt i flere sammenhænge vedr. den enkelte borgers liv og færden. Vi så gerne at det blev ændret til: "skal have mulighed for" – for eksempel at bo i egen bolig. Respekten for det enkelte menneskes livsvalg må respekteres. Endelig er Udsatterådet betænkelig ved anvendelsen af ordet "effektkultur" som står uforklaret. Uforklaret, men dog med mange udtalte implikationer tilknyttet, når det som begreb skal danne grundlag for den kultur, der skal være fremherskende. Vi ser frem til at samarbejde om og give vores bidrag til gennemførelse af Odense Kommunes udsattepolitik.

Sagsfremstilling og reaktion på høringssvarene – på B&S-Udvalgsmøde den 2.maj 2017, hvor Udsattepolitikken blev vedtaget.

Odense Kommunes Beskæftigelsespolitik og Udsattepolitik er de to ben, som Beskæftigelses- og Socialforvaltningens arbejde overordnet set hviler på. Formålet med politikkerne er, at de skal supplere hinanden, og sikre at færre borgere bliver socialt udsatte - og herved får bedre forudsætninger for job og uddannelse.

På udvalgsmødet den 30/8 2016 drøftede og besluttede Beskæftigelses- og Socialudvalget fire temaer til politikken:

- *Unge og udsathed*
- *Det rummelige arbejdsmarked*
- *Housing First - og Den Inkluderende By*
- *Én plan - sammenhæng og koordination*

Temaerne har været styrende for drøftelserne i udvalgets afholdte workshop den 10/1 2017 med deltagelse af fagfolk og videnskavere på udsatteområdet. Med udgangspunkt i de input, som Beskæftigelses- og Socialudvalget fik med fra workshoppen, er der i løbet af januar og februar blevet afholdt en række fokusgruppeinterviews med borgere, der benytter kommunens sociale tilbud.

Høring af Udsattepolitikken

På udvalgsrådet den 21/2 2017 drøftede udvalget det første udkast til den nye Udsattepolitik. Med udvalgets bemærkninger indarbejdet, blev det besluttet at sende politikken i høring.

I perioden 24/2 2017 til 9/3 2017 har Udsattepolitikken således været sendt i høring hos en række organisationer, foreninger, videnskavere og brugere. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har modtaget 13 høringssvar, som alle fremgår af bilaget. Overordnet set tegner der sig to mønstre i høringssvarene:

1. Generelle bemærkninger

Generelt bekræfter høringssvarene relevansen og aktualiteten af Udsattepolitikken udgangspunkt og de fire udvalgte temaer. Flere af høringssvarene giver udtryk for, at udkastet er et godt udgangspunkt for arbejdet på området, men efterspørger konkrete beskrivelser af, hvordan Odense Kommune ønsker at udmønte politikken indhold. Formålet med politikken begrænser sig dog til at sætte rammerne og retningen for arbejdet på udsatteområdet. Politikken konkrete udmøntning vil derfor ske i de efterfølgende strategier og handleplaner.

2. Høringsbemærkninger, der har givet anledning til justeringer

De høringsbemærkninger, som har givet anledning til rettelser i udkastet, omhandler primært:

- Præcisering af begreber
- Fremhævelse af bestemte pointer
- Sproglige rettelser

Inden Odense Kommunes nye Udsattepolitik bliver en beslutningssag for Beskæftigelses- og Socialudvalget den 2/5 2017 og for Odense Byråd den 17/5 2017, bedes udvalget drøfte ændringerne, samt behovet for eventuelle yderligere ændringer.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Fortællinger fra året der gik

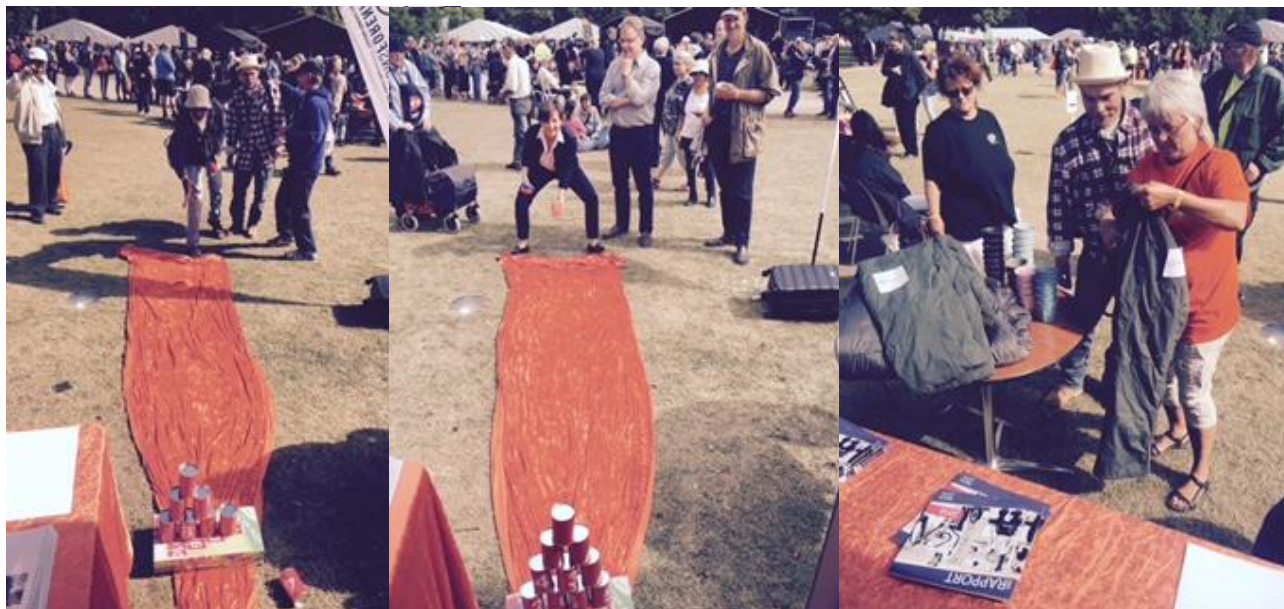
I dette afsnit præsenteres en række fortællinger fra nogle af de ting, som Udsatterådet har været en del af i det forgangne år. I det følgende kan der læses om Brugernes BaZar 2016, Assisteret stofindtag, 225-timersreglen - kontanthjælpsloft - integrationsydelse, Samarbejde med mangfoldighedsrådet om unge hjemløse, Folkemødet på Bornholm 2017.

Brugernes BaZar 2016

Det er blevet en tradition at Udsatterådet hvert år deltager i "Brugernes BaZar", som er arrangeret af det landsdækkende Udsatteråd. Bazaren har de sidste 12 år været afholdt i Odense i Kongens Have.

Gennem forskellige brugerorganisationer, væresteder m.fl. inviteres socialt udsatte fra hele landet til politisk dialog og fest. Hvert år har sit eget aktuelle tema, som drøftes både som en formel paneldebat, men også på de enkelte stande. Brugernes synspunkter bliver samlet sammen og indgår i det centrale Råds årsrapport. Udsatterådet i Odense har sin egen stand på BaZaren. Det er en rigtig god anledning til at komme i kontakt både med den enkelte bruger og med de forskellige interesseorganisationer.

Temaet for 2016 var "Diagnoser – hvad betyder det for socialt udsatte?"

Assisteret stofindtag

Assisteret stofindtag betyder at en misbruger har brug for hjælp til at indtage sit stof. Der kan være flere grunde til dette – fx at man pga. mangeårigt misbrug kun har brugbare årer i halsen, hvor det kan være svært selv at ramme rigtigt, at man har dårligt syn, ryster på hænderne eller andre fysiske forhindringer.

I Odense har man mulighed for at indtage sit stof overvåget – dvs. der er sundhedspersonale i nærheden, der kan gribe ind, hvis der opstår en akutsituation, der kræver assistance. Det er et livreddende og risikominimerende tilbud. Dette tilbud gælder dog kun såfremt, man selv er i stand til at indtage stoffet.

Beskæftigelses – og Socialudvalget har i årets løb drøftet, hvorvidt man i Odense også skulle tilbyde overvåget assisteret indtag af stof. Udvalget besluttede, at der var for mange problematikker forbundet med et sådan tilbud, og at man derfor ikke ville tilbyde det. Det skal bemærkes, at der ikke er tale om, at sundhedspersonalet assisterer – det er altid en person, misbrugeren selv har valgt i miljøet.

Udsatterrådet havde ikke inden udvalgs mødet haft mulighed for at sætte sig ind i problematikken ej heller drøftet det på et rådsmøde. Efterfølgende har vi drøftet assisteret stofindtag på to møder med faglig assistance fra både fortalere og modstandere af et sådant tilbud. Rådet vil i efteråret endnu engang have emnet på dagsordenen – også med faglig bistand. Herefter vil vi som råd tage stilling til en eventuel anbefaling eller det modsatte.

FOLKETINGSTIDENDE C

FOLKETINGET

Til lovforslag nr. L 112

Folketinget 2015-16

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 5. april 2016

Forslag

til

Lov om ændring af lov om euforiserende stoffer

(Assisteret stofindtagelse i stofindtagelsesrum)

225-timersreglen - kontanthjælpsloft - integrationsydelse

I oktober 2016 trådte 225-timersreglen – og reglerne om kontanthjælpsloftet i kraft.

Rådet havde inden ikrafttrædelsestidspunktet som mange andre udtrykt bekymring for konsekvenserne for de mest udsatte og bad derfor om en løbende orientering fra Forvaltningen om udviklingen. Hvor mange var omfattet – dvs. hvor mange bliver trukket i kontanthjælpen pga. 225-timers reglen, hvor mange fritages fra reglen, hvor mange støder på kontanthjælpsloftet og bliver dermed trukket i kontanthjælpen, hvilke konsekvenser har det i forhold til at enlige og familier skal klare sig for væsentligt mindre end med de tidligere regler. Rådet er bevidst om, at tallene i sig selv ikke giver et klart billede af de udfordringer i forvejen ressourcetsvage familier skal klare – men dog en indikation af hvor mange mennesker der rammes ved at få en endnu dårligere økonomi.

På udsatterådsmødet den 16. august 2017 orienterede forvaltningen om de aktuelle tal. Det generelle billede set med forvaltningens øjne er, at der er blevet færre aktivitetsparate, at antallet af ansøgninger om enkelt-ydelser falder, og at der samlet set er tale om en reel nedgang i udsættelser af boligen.

Der er imidlertid forskel på den konsekvens, man mærker og kan måle i forvaltningsregi, og så det indtryk man har af konsekvenserne, hvis man arbejder på steder og organisationer, der har det daglige møde med mennesker på kanten. Her mærkes en stor stigning i ansøgningerne om hjælp, økonomisk såvel som hjælp til mad, tøj, enkeltudgifter mv. Dem der søger hjælpen står ofte i en akut situation, hvor der er brug for hjælp her og nu, og her er oplevelsen at det tager alt for lang tid såfremt man henvender sig i forvaltningen. Dels kan det være svært at få en tid til en samtale, dels tager sagsbehandlingen tid – og ofte resulterer henvendelserne i et afslag. Her er de frivillige organisationer mere tilgængelige og kan give svar og hjælp i akutte situationer.

Den politiske hensigt var, at reformen skulle motivere målgruppen til at komme i beskæftigelse. Tallene viser imidlertid, at der ikke er flere, der er kommet i arbejde. Men man kan ikke se, om det skyldes manglende motivation, eller at de ikke har kunnet finde et job. Det er desværre også sådan, at Beskæftigelsesminister Troels Poulsen har placeret Odense Kommune på listen over de 5 kommuner, der gør mindst for at få modtagere af kontanthjælp ud på arbejdsmarkedet.

225-TIMER

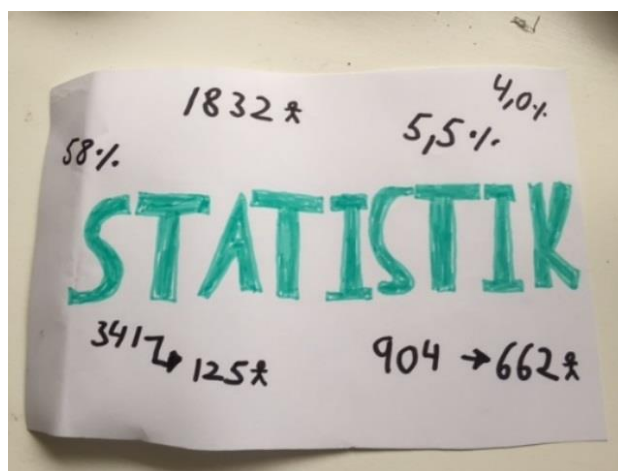
**KONTANT-
HJÆLPSLOFT**

**INTEGRATIONS-
YDELSE**

Rådets medlemmer har dog også oplevet at nogle enkelte udsatte er kommet i job på trods af et langvarigt fravær fra arbejdsmarkedet. Det er positive historier, men siger desværre ikke hvad der har gjort, at det er lykkedes for dem, og hvad motivationen har været ud over det meget væsentlige, at det angiveligt har været det meningsfyldte og ikke det økonomiske, der har været drivkraften. Det ville være godt at få de historier fortalt, med henblik på inspiration til at det kan lykkes for andre. Andre kommuner arbejder med at finde småjobs i kommunalt regi for at imødegå, at borgeren bliver ramt af 225-timeres reglen. Vi kan fra Rådet kun anbefale, at man også i Odense ser på denne mulighed.

Enkelte nøgletal:

- I Odense er andelen af borgere, der er på kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelseshjælp på 5,5 procent. Til sammenligning er tallet på landsbasis 4,0 %.
- 1832 er berørt af kontanthjælpsloftet
- 58 % af borgere der modtager kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelseshjælp er undtaget fra 225 - timers reglen.
- Antallet af borger der har søgt om enkelt-ydelser er faldet fra 904 til 662
- Antallet af faktiske udsættelser er faldet fra 341 til 125.
kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelseshjælp

En uddybende statistik lægges på Udsatterådets hjemmeside.

At der ikke kan ses en stigning i udsættelser, kan skyldes at en del er flyttet til mindre lejligheder – og at boligen prioriteres højt, så man i stedet sparer på de dagligdags fornødenheder – mad, tøj, medicin, fritidsaktiviteter mm. Konsekvenserne af at leve i fattigdom er voldsomme og langvarige og efterhånden meget velbeskrevet. Udsatterådet anerkender, at reformerne på kontanthjælpsområdet ikke er groet i den kommunale have, men anerkender ikke at der ikke i kommunalt regi ageres mere proaktivt i forhold til at reducere følgevirkningerne af fattigdom.

Samarbejde med mangfoldighedsrådet om unge hjemløse

I foråret 2016 påbegyndte Udsatterådet et formelt samarbejde med mangfoldighedsrådet. Efter to gensidigt meget informative møder mellem rådene, fandt vi frem til et fælles interesseområde: Hjemløshed blandt unge, og specielt hjemløshed blandt unge med anden etnisk baggrund. En tredjedel af alle hjemløse er under 30 år - vi var vidende om, at antallet var stigende, og ønskede i fællesskab at belyse hvilke problematikker der lå. Og tallet for unge med anden etnisk baggrund er i voldsom stigning. Udsatterådet og mangfoldighedsrådet ønskede at indgå et samarbejde for at undersøge, hvad der ligger bag stigningen, og hvordan man bedst kan imødegå udviklingen.

I efteråret 2016 nedsatte vi en fælles arbejdsgruppe med 3 medlemmer fra hvert råd, og vi formulerede følgende kommissorium for gruppen:

Kommissorium for fælles arbejdsgruppe for unge hjemløse, herunder unge med anden baggrund end dansk i Odense

Formål med arbejdsgruppen: Belyse problemets omfang og årsager og de unges hjemløses forhold og komme med forslag. Skabe samarbejde og opmærksomhed om problemet.

Antal møder i gruppen: 3-5

Som et af de første møder arrangeres et dialogmøde/workshop med deltagelse af relevante interessenter fra forvaltning, professionelle og frivillige, der arbejder med de unge, repræsentanter for de unge, for at belyse forskellige aspekter af problemet og de allerede eksisterende tiltag.

Sekretærbistand: Arbejdsgruppen får sekretærbistand fra rådernes sekretariater i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Tovholder: Gruppen vælger en tovholder ved første møde, som koordinerer arbejdsfordelingen og indkalder til møder.

Kontaktperson fra forvaltningen: Gruppen beder forvaltningen om at udpege et medlem/kontaktperson fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Slutprodukt: Formidling omkring problemet (evt. med konkrete historier) samt komme med forslag til tiltag for forebyggelse og løsning af problemet i Odense.

Tidsperspektiv: Ultimo september 2017.

Status

På grund af nedlæggelsen af mangfoldighedsrådet – blev arbejdsgruppen ikke til noget i første omgang. Men problematikken er stadig højaktuel, blot skal konstruktionen omkring en arbejdsgruppe retænkes.

Folkemødet på Bornholm 2017

Tre medlemmer af Udsatterrådet deltog i år i Folkemødet på Bornholm. Marianne Kragman, Mette Guul og Alice Rasmussen. Formålet med deltagelsen var at høre og deltage i debatter vedr. socialt udsatte borgere og tage viden og inspiration med tilbage til Udsatterrådet i Odense. Folkemødet er et overflødhedshorn af tilbud om at overvære/deltage i forskellige debatter. Det er derfor svært at overskue og vælge, så for at få så meget som muligt med os – delte vi os, og gik til forskellige arrangementer.

Folkemødet er et oplagt sted at komme tættere på de enkelte organisationer, der arbejder for og med udsatte mennesker, og øse af deres viden. Vi besøgte bl.a. følgende organisationer og institutioner: KFUK's sociale arbejde, PFA, SIND, Hjem til alle, Askovfonden, Danmarks Almene Boliger, Rådet for Socialt Udsatte, Københavns Universitet, Trampolinen, LAP, Husforbi m.fl.

Skal man vove en generalisering på tværs af organisationerne er det, at de alle har helt deres egen vinkel og arbejdsmetode, men der er alt for lidt samarbejde på tværs i forhold til den enkelte målgruppe – fx hjemløse. Det gælder også samarbejdet mellem de offentlige myndigheder og organisationerne, på trods af kommunernes velvillige indstilling til det frivillige sociale arbejde.

En meget inspirerende undtagelse var samarbejdet mellem projektet "Hjem til alle", KAB og Ungdommens Røde Kors som havde til formål at skaffe løsninger på Bordet til 2000 unge hjemløse. Der var energi og nytænkning – meget i kraft af stor åbenhed over for samarbejdspartnerne.

Vi deltog i mange andre debatter, som ikke skal gengives her – dog med det lille hjertesuk at der havde udviklet sig en model – med paneldebatter – hvor der ikke var meget tid til, at tilhørerne kunne komme med indspark og spørgsmål – ærgerligt for netop i dette "rum" mellem politikkerne, organisationsfolk – og interesserede har der tidligere været bedre tid til at komme ud i de hjørner, man ikke når i hverdagen. Men de mange mennesker man møder, - måske især uden for debatterne – og som alle brænder for at gøre en forskel med henblik på at forbedre forholdene for udsatte borgere, gør folkemødet samlet set til en stor og opløftende oplevelse.

Møde med Beskæftigelses- og Socialudvalget 2016

Den 16. august 2016 havde Udsatterådet sit årlige dialogmøde med Beskæftigelses- og Socialudvalget. Udgangspunktet for dialogen var Udsatterådets årsrapport. Derudover havde vi en uddybende dialog om nogle af Rådets bekymringspunkter:

1. Kontanthjælpsloftet og en genindførelse af kravet om 225-timers ordinær beskæftigelse vil berøre mange mennesker – på landsplan vurderer beskæftigelsesministeren, at det drejer sig om 30.000, hvoraf ca. 700 forventes af komme i job. Hvilke konsekvenser forventes det at få for de borgere i Odense kommune, der vil få deres ydelser kraftigt beskåret – og hvilke overvejelser har man fra politisk side gjort sig i den forbindelse?

Hvad sagde politikerne til spørgsmålet

Politikerne synes, at der er fokus på det, og at der er blevet taget en række tiltag ift. at sikre, at borgerne kan komme i job. Og de fremhæver, at vi har billige boliger i Odense. Det blev aftalt, at rådet ligesom udvalget løbende skal holdes orienteret om udviklingen.

Opfølgning

Som råd vil vi fastholde fokus, fordi vi møder mange borgere, der er meget bekymret. Derfor er det et emne, vi drøfter på vores udsatterådsmøde, og noget vi er i dialog med Beskæftigelses- og Socialforvaltningen om.

2. Der er mange analyser af udsatteområdet på landsbasis, men der findes ikke en samlet nøgletal/ -og kvalitativ analyse af udsatteområdet i Odense Kommune. Specielt i forbindelse med revidering af den eksisterende Udsattepolitik, og kommende politiske beslutninger, kunne man etablere et bedre beslutningsgrundlag. Ville det være en mulighed?

Hvad sagde politikerne til spørgsmålet

Vi mødte imødekommethed for, at der kunne laves en ny nøgletalsanalyse for socialt udsatte.

Opfølgning

Det er noget udsatterådet løbende har fulgt op på. Seneste nyt er, at Beskæftigelses- og Socialforvaltningen arbejder på at skabe et datagrundlag, så der kontinuerligt laves et samlet overblik ift. nøgletal på det sociale område i Odense Kommune. Det forventes klar indenfor et halvt år.

3. Forebyggelse betaler sig. I KORA's undersøgelse fra 2015 "Samfundsøkonomiske analyser af indsatser for de mest udsatte" gives mange eksempler på, at investeringer i sociale og behandlingsmæssige tilbud – giver pengene op til mange gange igen. Men man bliver ofte mødt med at logikken om, at det, at det ikke er de samme kasser, der skal betale – og som "stryger" gevinsten. Det er en høj barriere i forhold til at investere i forebyggelse. Hvilke overvejelser kunne der være i forhold til at nedbryde barriererne? Her tænker vi både i forholdet mellem kommunen og regionen, men også på de barrierer der er mellem de forskellige forvaltningsområder i kommunen. Besparelser på ældre- og handicap- og Børn-og ungeområderne har

som oftest store konsekvenser for de mest udsatte borgere – som så skal håndteres inden for rammerne af Beskæftigelses- og Socialforvaltningens budgetter

Et eksempel på ovenstående: Kortere indlæggelser på f.eks. psykiatriske afdelinger giver en øget tilgang til cafeer, varmemestuer og væresteder. Har Odense Kommune planer om etablering af yderligere dag-, natvarmestue, sundhedsrum osv. ?

Hvad sagde politikerne til spørgsmålet

De gik ikke så meget ind i dialogen, men betragtede det mere som et grundvilkår.

Opfølgning

Det er et emne som udsatterådet er opmærksomme på, og hvis rådet ser gode eksempler på tværgående samarbejder som Odense kan lade sig inspirere af, så går rådet i dialog med Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

4. I ÆHF er en frivilligkoordinator ansat i to halvtidsstillinger i hhv. forvaltningen og på Stoppestedet, hvilket skaber nye samarbejdsflader - kunne man lade sig inspirere?

Hvad sagde politikerne til spørgsmålet

Det er en god idé, som vi vil tage med os og kigge nærmere på.

Opfølgning

Udsatterådet har øjne og ører åbne overfor nytænkning i samarbejde mellem forvaltning, væresteder, frivillige mv.

5. I Odense er der flere gode eksempler på formelle samarbejder mellem forskellige myndighedsgrene ex. SSP, KSP og PSP. Men vil Odense Kommune være interesseret i, at etablere et formelt samarbejdsforum mellem myndigheder som arbejder med mere generelle problematikker på udsatteområdet?

Uddybende om forespørgslen om samarbejde

Af Jan J. Sørensen. Politiet og medlem af rådet for socialt udsatte.

Problematikken, der blev bragt i spil ved udsatterådets møde med beskæftigelses- og Socialudvalget i 2016, er mere aktuel end nogensinde.

Som opfølgning har rådet valgt at indsætte et indlæg fra Jan Johnny Sørensen, der er medlem af udsatterådet – og ansat i Odense Politi i afdeling en for forebyggelse af kriminalitet.

Fra politiets side anerkendes det at "bolden" fortsat ligger hos dem, og at der vil blive udarbejdet et oplæg med henblik på en drøftelse med Odense Kommune og relevante NGO'er

København i dag – Odense i morgen?

Som inviteret deltager i Rådet for socialt udsatte, har jeg lært, at der er rigtige mange og nuancerede indsatser, der understøtter de socialt udsatte i Odense, lige fra store kommunale indsatser i mange dele af forvaltningen, til et imponerende NGO netværk der håndterer væresteder, stofindtagelser og sundhedsinitiativer. Man bliver rigtig stolt, når rådets anbefalinger, på brugernes vegne tages alvorligt i alle sammenhænge.

Jo der er stor grund til ros blandt de etablerede samarbejder og netværk, der håndterer fra gadeplan til strategi samt indretning af byrum.

Mine kolleger i rådet fra NGO systemet omkring de socialt udsatte imponerer mig, med det jeg kalder den professionelle barmhjertighed, og hvor alle socialt udsatte mødes af en fantastisk rummelighed. Dog kan jeg blive bekymret på deres vegne, når jeg ser udviklingen i verden omkring os, med spørgsmål som migration, og den generelle fri bevægelighed i Europa.

Som myndighedsperson fra Fyns Politi, er jeg med til at rammesætte en stor del af disse samarbejder via de forebyggende afdelinger. Her bliver jeg ofte kontaktet med spørgsmål hvor de socialt udsatte bliver presset af den organiserede kriminalitet, løsninger af den synlige kriminalitet blandt de udsatte selv, samt en stigning i tilstedeværelse af personer der måske ikke er socialt udsat, men som tager ophold i disse miljøer.

Vi kan konstatere at de oprindelige målgrupper, der serviceres i indsatserne omkring de socialt udsatte, måske nogle gange bliver presset ud af andre, der måske lukrerer på den rummelighed der naturligt findes i være/opholdsstederne.

Vi har i den seneste periode konstateret mange problemfelter i København, med østeuropæiske arbejdere der anvender væresteder som gratis logi, til migranter der opholder sig illegalt i landet, og som dels udmønter en del kriminalitet, men også udnytter den rummelighed der er blandt NGO. systemerne. Disse store sociale udfordringer har medført nødvendige politimæssige indsatser.

I hovedstadsområdet er det min opfattelse af elendigheden har nået et omfang, der nødvendiggør særlige indsatser, og hvor myndighedsområderne må træde i karakter og etablere et formelt samarbejde som der traditionelt er på andre områder som f.eks. samarbejdet mellem politi, sociale myndigheder og psykiatri (PSP). Vi må ikke forvente at dette arbejde skal startes og etableres fra organisationerne bag væresteder mm.

Det er derfor mit synspunkt, at Odense Kommune, der er førende på området, sammen med Fyns Politi allerede på nuværende tidspunkt etablerer et formelt samarbejde med interessenter fra NGO systemet, således der kan drøftes initiativer, handleplaner og afbalancerede indsatser, til imødegåelse af det billede vi i dag ser i visse dele af København.

I dag har vi nogle velfungerende netværk i gadeplansmiljø, men et formelt og prioriteret samarbejde vil give netværkene et tiltrængt løft.

Hvad sagde politikerne til spørgsmålet

Det blev modtaget positivt.

Opfølgning

Politiet sender en invitation til Odense Kommune om at etablere et sådant organ.

Spørgsmål til Beskæftigelses- og Socialudvalget 2017

Oplæg til dialogmøde mellem udvalg og råd i efteråret 2017

Borgere med dobbeltdiagnoser

Der har igennem nogen tid været kørt et tema i den lokale presse omkring problematikker i samarbejdet mellem Region og Kommuner mht til ansvaret for behandling af borgere, der har en psykisk lidelse kombineret med et stofmisbrug. I dag er opgaven delt mellem kommuner og regioner, hvilket desværre ofte giver anledning til, at den enkelte borger svigtes. I den forbindelse har der været et forslag fremme om, at lade regionerne overtage den samlede opgave.

Hvad tænker udvalget om arbejdet med borgere med dobbeltdiagnoser og samarbejdet mellem regionen og kommunen?

En indgang

Vi oplever, at vi bruger meget tid på at guide borgerne rundt i kommunen. Det er forsat svært at komme igennem på telefon – og det er vanskeligt for den enkelte borger at finde det rigtige sted at henvende sig. Der har mange gange været tale om, at alle borgere skal have én indgang, men det opleves forsat ikke sådan. Udsatte borgere har ofte nemmere ved at give op, hvis man henvises fra sted til sted.

Overgang fra ung til voksen og den gode løsladelse

I "marken" støder vi ofte på borgere, der har meget svært ved at håndtere overgange fra en livssituation til en anden – også fordi der er behov for ekstra støtte ved disse overgange. Fra barn til voksen, fra at være indsat til at blive løsladt. Hvilke tanker gør udvalget sig om den gode overgang fra ung til voksen og den gode løsladelse?

Administration af kontanthjælpen

I forbindelse med forenkling af det administrative arbejde får langt færre hjælp til administrationen af kontanthjælpen. Udvalget er enige i, at der kun skal administreres, hvis der er et klart behov. Men kortere intervaller mellem udbetalingerne, og faste indbetalinger til de faste udgifter, er forebyggende med henblik på ikke at komme ud i situationer, hvor der ikke er penge til det allermest fornødne, og man derfor må ud og låne penge af venner eller på det dyre lånemarked.

Hvordan stiller udvalget sig til, at der arbejdes henimod en mere lempelig adgang til at få hjælp til at administrere kontanthjælpen?

Udsatterådets sammensætning

Efter kommunalvalget er det muligt at sammensætte Rådet for Socialt Udsatte på en anderledes måde, end det har været hidtil. Det er op til den nyvalgte Rådmand at sætte dette arbejde i gang. De mange udsatteråd rundt omkring i Danmark er vidt forskelligt sammensat. Fra rene brugerråd til råd med en mere professionel tilgang til udsatteområdet. I Odense har man hidtil valgt det sidste, dog altid med mindst én bruger i Rådet. Vi giver meget gerne vores erfaringer fra Rådets arbejde videre i form af anbefalinger til en fremtidig sammensætning.